

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.225/2016/15.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2017. év január hó 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az adócsalás büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 24.B.101/2014/44. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott a terhére megállapított adócsalás büntettét folytatólagosan követte el.

A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetést 3 (három) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

A Budai Központi Kerületi Bíróság 2011. év december hó 5. napján kelt 17.Bny.1427/2011/4. számú határozatával előzetesen értékesíteni rendelt árukészlet vonatkozásában vagyonekobbást rendel el.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék 24.B.101/2014/44. számú, 2016. év március hó 22. napján kihirdetett ítéletével a vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310. § (1), (4) bekezdés II. fordulata szerinti adócsalás büntette miatt 5 évi börtönbüntetésre, 5 évi közügyektől eltiltásra és 5 év gazdasági társaság vezető tisztségviselő foglalkozástól eltiltásra ítélte.

A vádlott ellen a jövedékkel visszaélés büntette miatt indult büntetőeljárását megszüntette.

Rendelkezett az előzetes fogvatartásban eltöltött idő beszámításáról a kiszabott büntetésbe, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről. Ennek során a nyomozás során lefoglalt és előzetesen értékesíteni rendelt árukészletre elrendelt zár alá vételt feloldotta, és azt a felszámolóbiztosnak kiadni rendelte.

Az elsőfokú ítélet elleni jognyilatkozatra az ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd ezen belül joghatályos fellebbezést jelentett be vagyonekobbás alkalmazása végett.

A vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése végett jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.478/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályoknak megfelelően lefolytatott bizonyítási eljárásban az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat beszerezte, azokat az ésszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte, majd megalapozott tényállást állapított meg. Ebből okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, és törvényes a bűncselekmény jogi minősítése is. Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabási tényezők megfelelő számba vétele mellett törvényes büntetést szabott ki, amelynek a védelem által célzott enyhítése nem indokolt. Ellenben az elsőfokú bíróság a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem alkalmazott vagyoneklobzást, ezért az elsőfokú ítélet e körben való megváltoztatását, 794.346.853.- forint vagyoneklobzás elrendelését, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén nem képviseltette magát.

A vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésre részletesen megindokolta fellebbezését, és a beadványaiban szorgalmazott új eljárásra (vagy a másodfokú bíróság által elrendelendő bizonyítási eljárás esetére) vonatkozóan a bizonyítási indítványait is megtette. Fellebbezését továbbra is felmentés végett, másodlagosan - a fellebbezés irányát megváltoztatva - az elsőfokú ítélet hatályon kívül érdekében tartotta fenn.

Álláspontja szerint a tényállás nem kellően tisztázott az adóbevallások tartalmát illetően, a bizonyítási anyag egyes részei nem kerültek ismertetésre, ezért nem képezik a tárgyalás anyagát, és nem értelmezhető az elkövetői alakzat sem. Kimerítően foglalkozik az 1. számú tanú és a 2. számú tanú tanúvallomásával, a hozzájuk köthető cégekkel, munkaviszonyukkal, a könyvelőirodájukkal és mindezekből azt a következtetést vonja le, hogy személyes érdekük volt a felelősség áthárítása. Mindebből következően álláspontja szerint nincs kétséget kizáró bizonyíték arra, hogy a vádlott utasítására nyújtotta be az 1. számú tanú a nullás áfa bevallást. Ezért védence felmentését indítványozta, majd beadványa végén felsorolta a megismétlendő elsőfokú eljárásban szükséges eljárási cselekményeket.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén a védő a fellebbezését az írásbelivel egyezően fenntartotta. Kifejtette, hogy a vádlott, mint a gazdasági társaság ügyvezetője gazdálkodással foglalkozott, az adózással kapcsolatos köteleességek teljesítéséhez pedig könyvelőt és könyvvizsgálót alkalmazott, és az APEH is kiállította a faktoráláshoz elengedhetetlen nullás adóigazolásokat. Kiemelte, hogy senki nem látta az 1. számú tanú állítólagos utasítását az áfa eltitkolására, és az utasítás meglétének a nemlegességét nehezen tudja a védelem bizonyítani. A vagyoneklobzás körében a bűnös vagyongyarapodás hiányára utalt.

A vádlott nem élt az utolsó szó jogával.

A fellebbezések részben voltak alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú perorvoslatok alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és a megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint teljes körben, de a megszüntető rendelkezés esetében - ahol a jogorvoslati támadás hiányában részjogerő állt be - a (2) bekezdésben foglalt korlátra tekintettel bírálta felül.

Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta. A védelem által kifogásolt iratok ismertetése megtörtént, azt részben a 44. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldala, továbbmenően a 12. oldala tartalmazza.

Az elsőfokú bíróság az ügy érdemi elbírálásához szükséges bizonyítékokat beszerezte, az ítéletben felsorolta, elemezte; a bizonyítékok értékeléséről megfelelően számot adott, egyenként, de egymással összevetve is alaposan megvizsgálta. Az adóhiány pontos mértékének megállapítása, és a levonható adótartalom kellő tisztázása érdekében adószakértőt rendelt ki. A szakértő bevonta a vizsgálat körébe azokat a számlákat is, amelyek már az eljárás folyamán a végelszámolótól kerültek elő, és bár a nyomozás során a revizor rendelkezésére álltak, de nem lettek beállítva a levonással érintett tételek közé. A 3. számú tanú ezeket a számlákat is figyelembe vette, és a vádlottat terhelő áfa fizetési kötelezettséget ezek áfa tartalma szerint levonásba helyezte, így az elkövetési értéket a vádirathoz képest - a vádlott javára - pontosította. Ennek megfelelően valamennyi fellelt számla levonásba helyezése megtörtént, ezért ennyiben az ítélet indokolását is pontosítani szükséges.

Éppen emiatt kellett elutasítani az elsőfokú eljárásban előterjesztett további bizonyítási indítványt, ugyanis nem volt olyan rendelkezésre álló számla, amely ne került volna elszámolásra. A kibocsátott számlák teljességét pedig a sorszámozottság figyelemmel kísérése biztosította.

Az elsőfokú bíróság a vádlott tagadásával szemben állapította meg az áfa fizetés negligálására vonatkozó vádlotti utasítást, és a védelemnek nem kellett az egyébként is lehetetlen „negatív bizonyítást” lefolytatni, mert az elsőfokú bíróság kellő körültekintéssel és alaposággal indokolta meg, hogy miért fogadta el az 1. számú tanú és a 2. számú tanú utasításra vonatkozó vallomását.

Az elsőfokú bíróság észlelte és szem előtt tartotta a tanúk nem következetes és nem egybehangzó vallomását, ezért megvizsgálta, hogy előadásuk utasításra vonatkozó része mennyire hozható összhangba a további bizonyítékokkal, mennyire illeszkedik be a bizonyítékok láncába, logikájába és miként kapcsolódik a feltárt tényekhez. A törvényszék ebbe az értékelési körbe minden bizonyítékot bevont és egyenként, majd összevetve együttesen is értékelve, mérlegelve vonta le az ítélet tényállásában megállapított következtetéseit. Az elsőfokú bíróság az utasítás megtörténtét, a tanúk e körben tett vallomásának valóságtartalmát több oldalról is megindokolta, alátámasztotta, az elsőfokú ítéletben helyesen rögzített okfejtés és az érvrendszer megismétlése szükségtelen. Mivel az elsőfokú bíróság értékelő tevékenysége hibamentes volt, ezért az eredménnyel nem volt támadható a felülmérlegelés tilalma miatt. Lényegében a másodfokú bíróság által elutasított bizonyítási indítványok, illetve a védelemnek az újabb elsőfokú eljárásra felvázolt bizonyítási cselekményei is csak megismétlései a már eredményesen lefolytatott bizonyításnak. A bizonyítás továbbfejlesztése azonban szükségtelen volt, mert valamennyi bizonyíték feltárása és értékelése megtörtént, azok újabb mérlegelése pedig nemcsak tilalmazott, de felesleges is.

A törvényszéknek az elsőfokú ítéletben felsorolt helyes indokai e körben még azzal is kiegészíthetőek, hogy 2. számú tanú arról is beszámolt, hogy az általa még könyvelt 2008-as évben az általános forgalmi adó bevallás szerint visszaigénylő pozícióban volt a gazdasági társaság, az áfát pedig visszaforgatták a vállalkozásba, és a vádlott ezt figyelemmel kísérte. A végelszámoló észlelése szerint a könyvelés teljes képet mutatott, minden gazdasági esemény lekönyvelése megtörtént, de a bevallás ezt már nem tükrözte vissza. Az áfa kivételével a további adók bevallása és befizetése teljes körben megtörtént.

Mindezek pedig a vádlott utasítására vont következtetés helyességét erősítik. Ha a vádlott 2008-ban pontosan tudta, hogy az áfa bevallás és befizetés miként alakult, a visszaigényelt összegre gazdasági terve volt, a gazdálkodást és a pénzügyi teljesítéseket pedig 2009-ben és azt követően is egy személyben felügyelte, irányította, a bankszámla felett ő rendelkezett, az utalásokra/kifizetésekre vonatkozó aláírásokat maga teljesítette stb. akkor nem fogadható el a védekezése. Ráadásul 2008-

ban szakképzett könyvelőt alkalmazott a vádlott, ami 2009-től már nem volt elmondható. Ezért sem fogadható el, hogy éppen a váltást követően bízott mindent a könyvelőre és hagyott fel az ellenőrzéssel, a figyelemmel kíséréssel, az irányítással.

Egyedül a vádlott utasításának valóban megtörtént jellege ad magyarázatot arra, hogy a vádlott miért nem ellenőrizte az adó folyószámlát vagy ha megtette, miért nem tapasztalta a visszasságot. Azt, hogy miért hagyta figyelmen kívül az áfa igénylő-befizető pozíciót. Azt, hogy miért alkalmazott - bejelentés nélkül - kellő szakképzettséggel nem rendelkező könyvelőt. Azt, hogy miért nem figyelt a kifizetéseknél az áfa sorsára, hogy miért nem észlelte a rendkívüli mértékű gazdasági esemény nélküli bevétel növekedést, amit az áfa fizetés megtakarítása jelentett stb.

Ha mindezt összevetjük az elsőfokú ítéletben felsorolt tanúvallomások tartalmával, szem előtt tartjuk a cégnek a tényállás szerinti formában történő működését, a vádlott vezető szerepét, magatartását, intézkedéseit: nem marad kétség afelől, hogy az utasítás kérdésében a tanúk vallomásának valóságtartalma nemcsak elfogadható, hanem az egyedüli magyarázat arra, hogy miért nem történt meg az áfa bevallása és befizetése.

Azt pedig helyesen és indokoltan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a vád alá helyezett személy büntetőjogi felelősségéről kellett döntenie a bíróságnak, más személy/ek magatartását, cselekvőségét, részességét nem kellett vizsgálni.

Az elsőfokú ítélet megalapozott tényállását mindössze a vádlott személyi körülményeivel kell kiegészíteni:

- a vádlott két gyermek eltartásához járul hozzá, amelyből egyik kiskorú,
- egyéni vállalkozóként dolgozik,
- A Ráckevei Járásbíróság 8.B.12/2015/5. számú 2015. év január hó 22. napján kelt határozatával, amely a Budapest Környéki Törvényszék 2.Bf.288/2015/7. számú határozata folytán 2015. év május hó 26. napján emelkedett jogerőre ittas vezetés miatt pénzbüntetésre és 8 hónap járművezetéstől eltiltásra ítélte.
- A Budakörnyéki Járásbíróság 2.B.1094/2008/60. számú, 2014. év március hó 24. napján kelt és a Budapest Környéki Törvényszék 9.Bf.815/2014/20. számú határozatával 2016. év június hó 29. napján jogerős ítéletével csődbüntett és más bűncselekmény miatt pénzbüntetésre ítélte.

Az így kiegészített tényállás teljes és megalapozott, ezért a másodfokú eljárásban a felülbírált alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és törvényes a bűncselekmény jogi minősítése is. A védelem beadványának elkövetői alakzattal kapcsolatos álláspontja figyelmen kívül hagyja az adócsalás bűncselekményének speciális elkövetőjét, az adóalanyt. Az viszont kiegészítésre szorult, hogy a vádlott a bűncselekményt folytatólagosan, azonos sértett sérelmére rövid időközönként többször követte el, ahogy az az ítélet tényállásából is kitűnik. Ezért a jogi minősítést ennyiben pontosítani kellett.

Az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a Btk. 2. § alapján a főszabályt, az elkövetés idején hatályos anyagi jogi szabályokat. A vádlott terhére rótt bűncselekmény az elbíráláskor annak üzletszerűsége miatt súlyosabban minősül, büntetési tétele magasabb.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító tényezőket felsorolta. Ezt annyiban kell bővíteni, hogy a másodfokú nyilvános ülésen feltártak szerint a vádlott kiskorú

gyermek eltartásáról gondoskodik. Az elsőfokú bíróság a középértéket szabta ki büntetésként, amikor 5 év szabadságvesztésre ítélte a vádlottat. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a büntetés kiszabási tényezők értékelésekor nem kapott elég nyomatékot az időmúlás és a konkrét elkövetési érték, illetőleg a vádlott elkövetéskor még büntetlen előélete.

Mindezekre figyelemmel eltúlzottan súlyosnak tartotta a másodfokú bíróság a börtönbüntetés mértékét, ezért azt enyhítette. Az így kiszabott büntetés tetтарыos, alkalmas a büntetési célok megfelelő biztosítására, arányban áll a vádlott terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyával, és a vádlott személyi társadalomra veszélyességével.

Az elsőfokú bíróság feloldotta a bűnügyi zárlatot és az érintett árukészletet a felszámolónak rendelte kiadni. Az iratokból kitűnően azonban csak lefoglalás történt az ügyben, majd az árukészlet értékesítésének az előzetes elrendelése, és az abból befolyó pénzösszeg került volna zár alá vételre. Arra azonban nincs adat, hogy az végbement volna, míg az ellenkezőjére számos körülmény látszik utalni. Az iratok nem tartalmazzák, hogy az értékesítés megtörtént és a befolyt ellenérték törvényes zárolása bekövetkezett. A lefoglalás a vagyonekobbzás biztosítását szolgálta, és a könyvszakértő szerint a gazdasági társaság vagyona elegendő fedezetet jelentett az adótartozásra.

Mindezekből következően nincs olyan elrendelt és foganatosított bűnügyi zárlat, amely döntést igényelne. Ellenben az árukészlet lefoglalás alatt áll és a vagyonekobbzásnak az 1978. évi IV. törvény 77/B (2) bekezdésében írt feltételei fennállnak, ezért erről döntött a másodfokú bíróság. Az ügyészi indítvány ezzel szorosan összefüggő része pedig azért nem alapos, mert nem a vádlott, mint elkövető volt az a személy, aki a bűncselekménnyel összefüggésben gazdagodott, illetőleg őt nem személy szerint terhelte a költségvetés felé fennálló követelés.

Az ítélet egyéb járulékos rendelkezései törvényesek.

A megszüntető rendelkezés a részjogerő miatt nem képezte a másodfokú felülbírálat körét.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Az ítélet ellen a fellebbezés további lehetőségét a Be. 386. § (1) bekezdése kizárja.

Budapest, 2017. év január hó 24. napján

. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró

. Varga Bea s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 24. B. 101/2014/44. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.225/2016/15. számú ítéletében foglalt változások mellett jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. év január hó 24. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő